

Renováciou okien rozumieme nutnosť obnovy ochranného náteru jeho opätovným nanosením.

Základným materiálom drevených okien modernej konštrukcie je lepený hranol zložený z viacerých vrstiev tzv. lamiel. Tento materiál má výborné tepelnoizolačné vlastnosti, treba však povedať, že drevo je organický materiál, ktorý podlieha poveternostným vplyvom. Práve preto je potrebné drevené okná chrániť ochrannými nátermi.

V súčasnosti sa na tento účel používajú výhradne systémy hrubovrstvých lazúr.

V minulosti sa takmer výlučne aplikovali ochranné nátery na okná až po ich osadení do stavby, väčšinou kryciami farbami na olejovej báze. Takýto náter zakryl kresbu dreva, čím úplne zrušil estetickú hodnotu dreveného okna a navyše vykazoval nízku pružnosť. Práve v dôsledku nízkej pružnosti, v spojení s rozmerovými zmenami okien vplyvom vlhkosti a teploty, dochádzalo často k praskaniu ochranných náterov a nutnosti ich pravidelného obnovovania.

Výskumy na konci sedemdesiatych rokov priniesli nové poznatky

Renovácia drevených okien

- prečo, kedy a ako na to?

Okno je najčastejšie používaný transparentný prvok obvodových plášťov budov. Drevené okná boli jedným z prvých konštrukčných riešení okien a predstavujú klasickú materiálovú základňu výroby okien.

Vývoj drevených okien prešiel mnohými konštrukčnými a technologickými zmenami. Možno povedať, že v súčasnosti poskytujú vhodné fyzikálno-technické vlastnosti, ktoré sa spájajú s estetickými vlastnosťami prírodného dreva.

V súčasnosti sú v ponuke na trhu so stavebnými výrobkami okná z viacerých materiálových druhov. Ktoré si vybrať, je na samotnom stavebníkovi. Pre ľahší výber prinášame niekoľko informácií o tom, čo vás čaká s vašimi oknami v budúcnosti.

Tvrdil vám už niekto, že ich okná nevyžadujú údržbu? Neverte mu! Každý výrobok sa časom opotrebuje, viac či menej, a po uplynutí určitého času potrebuje servis. Aj s vaším autom určite pravidelne chodíte do servisu, a to isté platí aj pre vaše okná. To, kedy tento čas nastane, závisí do značnej miery od vás a vášho prístupu k vašim dreveným oknám.

Prečo renovácia?

Čo je vlastne renovácia? Pravidelná starostlivosť ochranného náteru okien sadou na ošetrovanie nie je renovácia! Ani servisná prehliadka auta nie je jeho generálnou opravou!

Nedostatočná ochrana náteru voči UV žiareniu spôsobila poškodenie lignínu v povrchovej vrstve dreva a následne znížila priľnavosť náteru.

Nedostatočná ochrana priznaných spojov.

Poškodenie okna po skončení životnosti a nevykonaní včasnej renovácie.

do technológie výroby drevených okien. Následkom týchto inovácií sa povrchová úprava okien začala komplexne vykonávať priamo vo výrobe s celoplošným ošetrovaním ich povrchu.

Zavedli sa nové povrchové úpravy na báze tenkovrstvých rozpúšťadlových lazúr. Tieto systémy boli dostatočne pružné, ponechávali drevu jeho estetickú hodnotu, mali však krátky interval pre renováciu, približne 3 roky.

V deväťdesiatych rokoch 20. storočia sa do výroby drevených okien začali zavádzať hrubovrstvé systémy lazúr na vodnej báze. A práve tieto systémy, používané aj dnes, v sebe spájajú potrebné vlastnosti pre zabezpečenie dlhodobej ochrany drevených okien v spojení so zachovaním estetickej hodnoty dreva. Jed-

ným z lídrov v tejto oblasti je rakúska firma Adler dodávajúca nátery pre priemyselnú výrobu okien.

No aj pre tieto nátery platí: Nič nie je večné - všetko potrebuje starostlivosť.

Zabezpečením pravidelnej údržby však môžete predísť prípadným renováciám na dlhý čas.

Aké bývajú najčastejšie dôvody renovácie okien?

1. Pôvodný náterový systém bol nesprávne zvolený, nedostatočne chránil drevený podkladový materiál.
Túto skutočnosť môžeme dokumentovať na priloženom obrázku, kde je vidieť slabú stálosť ochranného náteru na svetle a nevyhovujúcu UV ochranu súvisiacu s jeho úplnou transparentnosťou. Systémy hrubovrstvých lazúr firmy Adler, používaných poprednými výrobcami drevených okien, zabudovaním mikronizovaných (veľmi jemných) pigmentov do štruktúry náteru, poskytujú dreveným prvkom vynikajúcu ochranu pred UV žiarením, pričom zvyšujú estetickú hodnotu dreveného okna a zabezpečia dlhodobú životnosť vašich okien.
2. Mechanické poškodenie náterového systému, najčastejšie ľadovými krúpami, murárskymi prácami a pod., a následne neopravením poškodeného miesta dochádza k zväčšeniu poškodenia pôsobením poveternosti.
3. Poškodenie nadmernou interiérovou vlhkosťou nedostatočným vetraním, hlavne počas zimného obdobia.
4. Ukončenie životnosti pôvodného náteru.

Kedy je potrebná renovácia?

Na túto otázku neexistuje jednoznačná odpoveď, závisí to od viacerých okolností:

- akým náterom bolo okno ošetrené,
- na ktorú svetovú stranu je okno orientované,
- ako je okno zabudované do stavby,
- v akom prostredí je dané okno umiestnené,
- ako pravidelne je okno ošetrované.

Všetky tieto parametre významne vplyvajú na životnosť ochranného náteru. V súčasnosti používané systémy hrubovrstvých lazúr firmy Adler sú navrhované ako generačné systémy. Ich teoretická životnosť sa pohybuje v rozmedzí 15 - 25 rokov.

Z tohto môžeme vyvodíť aj čas, kedy by sa renovácia mala začať vykonávať. Jednoduchým dosadením čísiel pridáme na fakt, že na drevených oknách ošetrovaných jednými z prvých

Odstránenie nekompaktných častí starého náteru a dôkladné prebrúsenie.

hrubovrstvých lazúr, treba vykonať renováciu už v súčasnosti.

Poznatky z praxe však často uka-

zujú, že u okien ošetrovaných hrubovrstvými lazúrami firmy Adler, na ktorých bol pravidelne vykonávaný servis, netreba renováciu vykonať, pretože lazúry stále spĺňajú požiadavky na ne kladené. Uvedený časový údaj je preto do značnej miery teoretický, jeho hodnota sa s pravidelnou údržbou zvyšuje, závisí však od vyššie popísaných parametrov.

Ak došlo k mechanickému poškodeniu náteru, je nekompaktný a miestami sa oddeľuje od podkladu, treba urýchlene vykonať renovačný náter.

Ako urobiť správne renovačný náter?

Na začiatku treba zhodnotiť, v akom stave je starý ochranný náter a rozhodnúť sa, aký renovačný náter (alebo postup renovácie) bude použitý.

Postup renovácie s lazúrovacími nátermi:

- dôkladné odstránenie pôvodného náteru škrabkou,
- prebrúsenie podkladu,
- vrstva farebného impregnačného náteru Adler Imprägniergrund vo zvolenom farebnom odtieni,
- tri vrstvy hrubovrstvej lazúry na natieranie Adler Dickschichtlasur Streichqualität vo zvolenom farebnom odtieni s vykonaním brúsenia medzi nátermi.

Postup renovácie pri silnom poškodení okien s kryciami nátermi:

- odstránenie nepríľnutého pôvodného náteru škrabkou,
- zdrsnenie podkladu a časti kompaktného náteru hrubým brúsnym papierom,

Okno pred a po renovácii.

Aplikácia renovačných náterov pri krycom systéme renovácie.

pravky spolu s handričkami nájdete v ošetrovacej súprave firmy Adler.

Životnosť drevených okien nie je to isté ako životnosť povrchového náteru. Pravidelnou údržbou drevených okien výrazne predĺžite životnosť vašich okien.

Skúsenosti zákazníkov s drevenými oknami z minulosti často neboli práve najlepšie hlavne v dôsledku použitia ochranných náterov, ktorých vlastnosti vôbec nevyhovovali použitiu na okná.

Veľmi často sme sa stretávali s prípadmi, keď zákazník požadoval od výrobcu úplne transparentné vyhotovenie ochranného náteru, následkom čoho vzniklo poškodenie dreveného okna z nedostatočnej ochrany náteru pred UV žiarením. Preto odporúčame výber farebnosti ochranného náteru drevených okien podľa štandardných farebných vzorovníkov firmy Adler, ktoré spĺňajú

prísne kritériá hodnotenia odolnosti voči poveternostným vplyvom skúšobných ústavov Čatas a WKI inštitut. Dosiahnete tak dlhú životnosť vašich okien so znásobením ich estetickú hodnoty.

Renovácia okien v sebe nezahŕňa len obnovenie samotného ochranného náteru, ale aj výmenu tesniacich materiálov či nastavenie kovania okna, preto odporúčame zveriť renovačné práce do rúk odborníkov. Uvedené pracovné postupy sú popísané len v skratke, a preto sa radšej obráťte na svojho dodávateľa okien so žiadosťou o servis, prípadne renováciu okien.

Ing. Marek Duchoň

G&G Prievidza, spol. s r. o.

- vrstva krycieho impregnačného náteru Adler Pullex IG-Renovierfarbe,
- dve vrstvy lazúry Adler Pullex Renova vo zvolenom farebnom odtieni.

Niekoľko dôležitých informácií

Drevené okná si vyžadujú pravidelnú údržbu - optimálne dvakrát ročne. To však neznamená, že okná budete dvakrát ročne natierať farbou. Údržba nie je renovácia!

Údržba sa vykonáva jednoduchým očistením rámových častí čistiacim prípravkom a následne nanosením ošetrovacieho prípravku handričkou na rámové časti. Obeidva tieto prí-

Detail mikrotrhlíny v krycom ochrannom nátere dreveného okna pred (vľavo) a po (vpravo) ošetrovaní súpravou na údržbu okien.

ADLER

G & G Prievidza s.r.o.
farby a laky na drevo

ADLER
MAJSTER FARIEB

G&G Prievidza s.r.o.

- moridlá
- laky
- lazúry
- vosky
- oleje
- doplnky

odborné poradenstvo a servis

